

§ 19 Hälsa Tillsammans- bättre tandhälsa bland barn och ungdomar i Västerbotten
HSN 418-2023

Sammanfattning

Det är välkänt att hälsofrämjande insatser riktade mot befolkningen förbättrar munhälsa hos en stor grupp av individer, är kostnadseffektivt och resulterar i ett minskat vårdbehov. Särskilt effektivt är kariesförebyggande insatser riktade mot barn och ungdomar. Sådana förbättrar barnens munhälsa och livskvalitet, minskar antal besök till tandvården, minskar frånvaro från skolan, sparar tandvårdens resurser och genererar en förbättrad munhälsa hos framtida vuxna.

Folktandvården Västerbotten har i jämförelse med många andra regioner ett begränsat utbud av utåtriktade hälsofrämjande insatser mot barn och ungdomar. Det har bland annat resulterat i att andelen kariesfria 19-åringar i Västerbotten är sämst i nationella jämförelser (bilaga 1). I Socialstyrelsens jämförelser är skillnaden mellan andelen kariesfria 19-åringar i Västerbotten cirka 20 procent sämre än riksgenomsnittet och ännu mer i förhållande till de bästa regionerna. Det är uppenbart att Västerbotten riskerar att bli en markör för sämre munhälsa inte bara i närtid utan även för lång tid framöver. Folktandvården Västerbotten har hämtat hem en väl beprövad och beforskad arbetssätt som sedan länge erbjuds 80 000 barn årligen i Västra Götaland (bilaga 2). Arbetssättet reducerar kariesförekomst hos barn och ungdomar och förbättrar därigenom munhälsa direkt och förebygger framtida sjukdomsutveckling. Insatsen handlar om kunskapsförmedling och fluoridtillägg i skolan. Folktandvården har tillsammans med skolorna, årskurs 4–9, i Vindelns kommun anpassat interventionen till region Västerbotten och kallar den Hälsa tillsammans. Idag är Hälsa tillsammans implementerat även i Robertsfors kommun och samarbete med skolor i Vilhelmina kommun är påbörjad våren 2023.

Socialstyrelsens nationella riktlinjer för tandvården rekommenderar fluoridtillägg i skolan till barn i socio-ekonomiskt svaga områden, vilket skulle kunna genomföras genom implementering av Hälsa tillsammans. Vi föreslår att Folktandvården erhåller tillräckliga resurser för att möjliggöra fortsatt utveckling och implementering av Hälsa tillsammans i länets alla kommuner i samverkan med skolan. Detta i syfte att förbättra dagens och framtidens munhälsa samt för att minska det totala behovet av tandvård i Västerbotten.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår att regionstyrelsen omfördelar resurser motsvarande 3, 2 miljoner kronor per år från den regelbundna ersättning för tandhälsoundersökningar av 20-23 åringar till förebyggande insatser i projektet Hälsa tillsammans.

Beslut

Beredningen för primärvård och tandvård föreslår att Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår att regionstyrelsen omfördelar resurser motsvarande 3, 2 miljoner kronor per år från den regelbundna ersättning för tandhälsoundersökningar av 20-23 åringar till förebyggande insatser i projektet Hälsa tillsammans.

Beredningen för primärvård och
tandvård

Sammanträdesdatum
2023-05-10

Beslutsunderlag

- Bilaga 2 Forskningsstudie från Västra Götaland
- Bilaga 1 Socialstyrelsens data 2022-5-7906-tabeller
- Bilaga 3 Kostnadsberäkning och nyttor för Hälsa tillsammans i Västerbotten